

Dobar dan,

Ljudi nas često pitaju: „Zašto žrtve jednostavno ne svedoče?“

To je bolno pitanje, jer polazi od pretpostavke da je govoriti istinu samo stvar hrabrosti.

U stvarnosti, svedočenje može da znači:

- ◇ ponovo proživljavanje traume
- ◇ pitanja koja zvuče kao okrivljavanje
- ◇ suočavanje sa nevericom i nestrpljenjem
- ◇ gubitak krhkog osećaja kontrole
- ◇ strah od odmazde, stigme i posledica po decu i porodicu

Kada postupak nije trauma-osetljiv, pravda prestaje da bude zaštita, i može postati još jedno mesto povređivanja. Zato posebnu pažnju posvećujemo konceptu terapijskog prava (*therapeutical jurisprudence*) i psihološkim efektima pravosudnog postupka na učesnike.

Šta menja trauma-osetljiva psihološka podrška

Trauma-osetljiva podrška nije samo „mekši pristup“, već pre svega stručan, strukturisan i odgovoran način rada.

Pravda ne počinje u sudnici. Počinje u prvom kontaktu: u tonu, u pitanju, u prostoru, u tome da li se osoba oseća bezbedno.

Pravda počinje u poverenju.

Zato kroz projekat „[Unapređenje pristupa pravdi za žrtve trgovine ljudima](#)“, polazimo od jednostavne istine: nema istinskog oporavka bez dostizanja pravde. Naš cilj je da pristup pravdi ne bude izvor dodatne retraumatizacije, već proces u kome žrtve mogu da povrate dostojanstvo, glas i osećaj kontrole.

Iz dvadesetogodišnjeg rada sa ženama i devojkama koje su preživele trgovinu ljudima naučili smo da: svedočenje nije samo pravni čin - to je duboko psihološki proces. Sudski postupak može imati i terapijski potencijal, ali samo uz adekvatnu pripremu i kontinuiranu i sveobuhvatnu podršku.

Ključna poruka je jasna: kvalitet pravosudnog postupka i psihološka dobrobit žrtava nisu suprotstavljeni ciljevi, već neraskidivo povezani. Bez trauma-osetljivog pristupa nema bezbednog svedočenja, pouzdanog iskaza ni pravičnog ishoda.

U istraživanju koje je deo publikacije učestvovalo je 15 osoba sa iskustvom trgovine ljudima koje su prošle kroz istražne i sudske postupke.

Njihove priče govore o dugim procesima, strahu, zbunjenosti i ponavljanju traumatskih pitanja.

I tu moram da vratim stvar na ono najvažnije: to nisu brojevi. To su ljudi. To su prekinuti snovi. Prekinuto obrazovanje. Prekinute nade. I ogromna trauma. I možete da zamislite koliko je podrške potrebno da se čovek iz toga uopšte izvучe, ne samo psihološke, nego uopšte podrške da bi neko mogao da se oporavi i da ponovo stane na noge, rekla je u svom obraćanju na okruglom stolu, direktorka Udruženja Atina, Marijana Savić.

Zato psihološka podrška nije dodatak sistemu, već osnovni preduslov da osoba sa ovakvim iskustvom i traumom uopšte može da stoji pred institucijama i govori o onome što je preživela.

Marijana Savić, Udruženje Atina

Šta mi radimo

Naš posao je da pomognemo preživelim da se snađu u sistemima koji nisu građeni imajući prevashodno njih na umu, uz zaštitu njihove bezbednosti, autonomije i dugoročnog oporavka.

Ove poruke bile su u središtu okruglog stola „Psihološka podrška žrtvama trgovine ljudima: ključ za uspešnu istragu i pravosudni ishod“, koji je Udruženje Atina organizovalo u partnerstvu sa Savetom Evrope, uz učešće 90 profesionalaca iz Srbije i regiona. Sa skupa je poslata snažna poruka žene sa iskustvom trgovine ljudima: „Nema istinskog oporavka bez dostizanja pravde.“

Udruženje Atina ove godine obeležava 23 godine rada, tokom kojih je naše Psihološko savetovalište ostalo formalno i suštinski najznačajniji deo programa podrške. U tom radu naučili smo i ovo: pravda ima smisla samo onda kada osoba koja je preživela nasilje oseti da nije sama, da nije kriva i da je sistem tretira sa dostojanstvom.

Ostanite sa nama i uz nas,
Vaše Atinjanke

Autorke publikacije: Jelena Radosavljev Kirćanski i Dragana Ćuk Milankov

Ovu priliku dobili smo u okviru projekta „Jačanje borbe protiv trgovine ljudima u Srbiji“ kroz zajednički program Evropske unije i Saveta Evrope „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku“, kojima se zahvaljujemo na poverenju.

„Ovaj materijal je izrađen uz finansijsku podršku zajedničkog programa Evropske unije i Saveta Evrope „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku“. Za sadržaj je isključivo odgovorno Udruženje Atina. Stavovi izneti u njemu ne predstavljaju nužno zvanične stavove Evropske unije ili Saveta Evrope.“

Pratite nas:

Copyright © 2026 NGO ATINA, All rights reserved.

test

Our mailing address is:

NGO ATINA

Belgrade 11000
Serbia

[Add us to your address book](#)

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

